

**Laat zij-instromers ook
op uw school slagen.**

O
N
D
E
R
O
N
D
S
T
R
U
M
L
T
U
U
R
N
E
T
E
M
S
C
H
A
P

Informatie voor schoolleiding en schoolbesturen.

Er zijn heel wat mensen die best voor de klas zouden willen. Velen beschikken wel over de juiste opleiding en achtergrond, maar hebben geen lesbevoegdheid. Daarnaast zijn er bevoegde leraren die wel hun eigen vak mogen onderwijzen, maar die graag in een ander vak les willen geven. Dankzij het zij-instroomtraject kunt u al deze mensen ook zonder passende bevoegdheid meteen aanstellen in het vak van hun keuze. Zij kunnen – mede dankzij hun enthousiasme en levenservaring – een waardevolle toevoeging zijn voor het onderwijs op uw instelling.

Ruime mogelijkheden voor zij-instromen.

Zij-instromen van buiten of binnen het onderwijs

Een school in het primair of voortgezet onderwijs kan in aanmerking komen voor een gesubsidieerd zij-instroomtraject als tegemoetkoming in de kosten voor scholing en begeleiding. De subsidie kan aangevraagd worden voor iedereen die voor de klas wil en beschikt over een hbo- of wo-diploma. Sinds het najaar van 2004 kan de subsidie ook verkregen worden voor mensen die al in het voortgezet onderwijs werkzaam zijn. Zo kunnen bevoegde leraren in het voortgezet onderwijs als zij-instromer overstappen naar een ander vak. Zij kunnen in hun nieuwe vak direct voor de klas en tegelijk de juiste bevoegdheid halen. Ook mensen die in het voortgezet onderwijs al maximaal drie jaar onbevoegd voor de klas staan en alsnog hun bevoegdheid willen halen komen in aanmerking. Net als onderwijsassistenten in het primair onderwijs met minimaal een hbo-diploma die een lesbevoegdheid willen halen.

De voordelen voor uw school

Belangrijkste voordeel van het zij-instroomtraject is natuurlijk dat u de groep van mogelijke kandidaten voor vacatures aanzienlijk verbreed met vakkundige, enthousiaste mensen. Natuurlijk kost de extra begeleiding en scholing van zij-instromers tijd en geld. De verruimde subsidieregeling stelt uw school er beter toe in staat om de zij-instromers de begeleiding en scholing te geven die ze nodig hebben.

Getest op kennis, inzicht en vaardigheden

Het spreekt voor zich dat niet iedereen als zij-instromer aan de slag kan. Zo moet de kandidaat een hbo- of wo-diploma hebben en ondergaat hij of zij een uitgebreid geschiktheidsonderzoek (assessment). Op basis van een intake stelt een lerarenopleiding vast of de potentiële zij-instromer toegelaten kan worden tot dit onderzoek. Zijn de vooropleiding, maatschappelijke ervaring en beroepservaring voldoende, dan volgt een assessment met praktijkopdrachten. Blijkt de kandidaat inderdaad geschikt, dan ontvangt hij of zij een geschiktheidsverklaring. De zij-instromer kan meteen voor de klas, maar moet zich wel binnen twee jaar bijscholen om een passende bevoegdheid te krijgen. Dit complete traject geldt overigens óók voor reeds bevoegde leraren die willen overstappen naar een ander vak.

Goede begeleiding is van belang voor het slagen van een zij-instromer.

Scholing en begeleiding

Samen met de zij-instromer kiest u een lerarenopleiding die verantwoordelijk is voor de scholing. Omdat iedere zij-instromer een andere achtergrond heeft, zal de benodigde scholing per zij-instromer verschillen. Het op maat gesneden scholingstraject is essentieel om ontbrekende competenties te verwerven en zwakke competenties te verbeteren. Hoewel het traject maximaal twee jaar mag duren, komt het regelmatig voor dat zij-instromers al in anderhalf jaar, één jaar of soms zelfs drie maanden alle kennis en kunde opdoen die ze nodig hebben. Met de zij-instromer en de lerarenopleiding maakt u afspraken over de scholing en de begeleiding. U overlegt daarbij over kosten, prestatie en inhoud van het scholings- en begeleidingstraject dat volgens het geschiktheidsonderzoek noodzakelijk is gebleken. Het spreekt voor zich dat de kosten van de opleiding in verhouding moeten staan tot de mate van scholing. De afspraken worden vastgelegd in een overeenkomst tussen school, lerarenopleiding en zij-instromer.

Scholengroep Solyvius (voortgezet onderwijs), de heer Van Markensteijn:

“Zij-instromers doen het goed, met de juiste begeleiding.”

“Een schrijvend tekort aan leerkrachten in bijna alle vakken, maar met name in de exacte hoek, was voor ons aanleiding om ook buiten de reguliere kanalen op zoek te gaan naar nieuwe docenten. We hebben zelfs de ouders van leerlingen aangeschreven. De wet zij-instroom kwam voor ons dus echt als een verlossing. We zijn naar een bemiddelingsbureau gestapt om zij-instromers uit het bedrijfsleven te kunnen aantrekken. Daarbij gaat het vaak om mensen zonder educatieve of pedagogische ervaring, die onvoorbereid voor de klas komen te staan. We zorgen dan ook voor goede coaching. Een van de schoolleiders is zelfs twee dagen per week vrijgesteld voor vakinhoudelijke en pedagogische begeleiding. Wij hebben in 1,5 jaar op een totaal van 111 leraren maar liefst negen zij-instromers binnengehaald. We hopen hen een vaste aanstelling te kunnen bieden!”

Opleiden in de school

U leidt de zij-instromer ook op binnen uw eigen school. Zo draagt u eraan bij dat uw (nieuwe) docent snel op het juiste niveau kan functioneren. Afhankelijk van de competenties van de zij-instromer zal de nadruk liggen op educatieve dan wel vakinhoudelijke aspecten. Uiteraard heeft een zij-instromer daarnaast ook behoefte aan ondersteuning. Voor de benodigde investering kunt u subsidie ontvangen, die u kunt besteden aan begeleiding, opleiding en/of faciliteiten. Maak verder samen met de betrokkene en de andere collega's afspraken over een goede verdeling van de werkdruk, zodat de zij-instromer voldoende tijd heeft voor een evenwichtige intrede in zijn of haar nieuwe baan of nieuwe vakgebied. Ook kan het raadzaam zijn samen een begeleider te kiezen, bijvoorbeeld een vakgenoot die de juiste ondersteuning kan bieden. Deze begeleider geeft u zoveel als mogelijk de ruimte om tijd vrij te maken om zijn rol invulling te geven.

Wat verdient een zij-instromer?

Binnen de kaders van de onderwijs-CAO bepaalt u samen met de zij-instromer wat deze gaat verdienen. Dat verschilt per persoon en is onder meer afhankelijk van wat de zij-instromer verdiende in diens vorige beroep. Bij het primair onderwijs vindt de inschaling plaats op grond van art. I-P10 van het RPBO (indiensttreding in aansluiting op een betrekking buiten het onderwijs). De rechtspositie van de zij-instromer is dezelfde als die van andere leraren.

Wie betaalt wat?

Als u een zij-instromer benoemt, levert het ministerie van OCW onder bepaalde voorwaarden een tegemoetkoming in de kosten. Op aanvraag wordt per zij-instromer eenmalig een bedrag van € 15.000,- verstrekt. Het gaat hierbij om een bijdrage in de kosten van onder meer het geschiktheidsonderzoek, begeleiding, scholing en verlet. Het bedrag is niet geoormerkt: uw school bepaalt zelf hoe de middelen besteed worden. U kunt met de lerarenopleiding

onderhandelen over de kosten van scholing. Omdat de zij-instromer een traject-op-maat volgt, variëren de scholingskosten per kandidaat.

NB: In twee gevallen wordt de bijdrage niet verstrekt. Ten eerste als de zij-instromer al staat ingeschreven als student bij een lerarenopleiding. Ten tweede als de zij-instromer al langer dan drie jaar met een 'onthefing van bevoegdheid' (art. 33 lid 3 WVO) het werk doet waarvoor hij of zij bevoegd wil worden.

Hoe krijgt u de bijdrage?

Om kosten vergoed te krijgen van het ministerie van OCW, dient u een aanvraag in bij Cfi. In de subsidieregelingen gepubliceerd in het Gele Katern vindt u hierover de nodige informatie. De teksten van de regelingen zijn ook opgenomen op de website www.cfi.nl.

Bemiddelingsorganisaties

U kunt ook de hulp inroepen van een bemiddelingsorganisatie, gespecialiseerd in de bemiddeling van zij-instromers en met kennis van de arbeidsmarkt in uw regio. Adressen en telefoonnummers vindt u op www.werkeninhetonderwijs.nl.

Veel gestelde vragen

Kan een zij-instromer op elk moment van het jaar worden aangemeld?

Ja, de school kan op elk moment een assessment aanvragen bij de lerarenopleiding en de aanvullende opleiding kan in principe op elk moment starten.

Moet de zij-instromer gedurende de hele benoemingsperiode bij dezelfde school werken?

Nee, dat hoeft niet. Wisseling van school binnen hetzelfde bevoegd gezag kan natuurlijk altijd. De zij-instromer kan ook wisselen van bevoegd gezag. De maximale benoemingsperiode van twee jaar loopt dan echter gewoon door. In ieder geval moet er een scholings- en begeleidingsovereenkomst zijn.

Als iemand die al in een bepaald vak lesgeeft nu zijn bevoegdheid voor een ander vak wil halen, moet een kandidaat dan nog steeds een geschiktheidsonderzoek ondergaan?

Ja, iedereen die het zij-instroomtraject wil volgen, moet een geschiktheidsonderzoek ondergaan.

Waar kan ik de zij-instromer aanmelden voor een assessment?

Vrijwel alle lerarenopleidingen – zowel voor het primair onderwijs als voor het voortgezet onderwijs – kunnen het assessment afnemen.

Wanneer kan de zij-instromer het getuigschrift behalen en wie regelt dat?

Het getuigschrift behalen kan als de zij-instromer het individuele scholings- en begeleidingstraject (van max. twee jaar) heeft afgerond. Het oordeel van de lerarenopleiding en de opleiders in de school samen is hierbij bepalend. Om de bevoegdheid te behalen, moet de zij-instromer met goed gevolg een bekwaamheidsonderzoek hebben afgelegd. De lerarenopleiding moet de zij-instromer op tijd in de gelegenheid stellen het bekwaamheidsonderzoek af te leggen.

Wat gebeurt er als de zij-instromer niet binnen twee jaar het getuigschrift haalt?

Na twee jaar mag de zij-instromer geen leraarstaken meer uitvoeren.

Hoe zit het met opgebouwde pensioenrechten en regelingen voor sociale zekerheid?

Er bestaat een wettelijk recht op waardeoverdracht van opgebouwde pensioenrechten. Opgebouwde rechten kan men dus laten omzetten in ABP-diensttijd. U kunt de zij-instromer hiervoor verwijzen naar de helpdesk van het ABP, 045-579 60 70.

Je groeit in het onderwijs.

Soms heb je een vakman nodig om iemand een vak te leren.

Meer informatie?

Algemene informatie over zij-instroom vindt u op www.cfi.nl.

De wettelijke basis voor zij-instroom is gelegd in de Interimwet Zij-instroom Leraren Primair en Voortgezet Onderwijs (Staatsblad 2000, 306) en in de Wet op de beroepen in het onderwijs.

Voor informatie over de tegemoetkoming in de studiekosten kunnen kandidaten terecht bij de IB-Groep, 050-599 77 55.

Voor informatie over de rechtspositie en de arbeidsvoorwaarden van zij-instromers kunt u contact opnemen met de werkgeversorganisatie waarbij u bent aangesloten.

Voor vragen over werken in het onderwijs belt u de Postbus 51 Infolijn 0800-8051 (gratis), bereikbaar op elke werkdag van 9.00 tot 21.00 uur

Colofon

Publicatie van het ministerie van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap

Productie

directie Voorlichting, Leo Wijnhoven

Vormgeving

BvH Communicatie-adviesbureau b.v.,
Rotterdam

Druk

Den Haag offset, Rijswijk

Uitgave

september 2004

Gratis exemplaren van deze publicatie zijn telefonisch te bestellen bij: Postbus 51, telefoon 0800-8051, onder vermelding van AOCW-nummer 2004.04

Deze publicatie staat ook op internet, onder www.minocw.nl/werkinonderwijs/

Stappenplan

Als de zij-instromer al zonder lesbevoegdheid in het voortgezet onderwijs werkt, of les wil gaan geven in een ander vak, waarvoor hij/zij nog niet bevoegd is, kunt u stap 1 en 2 overslaan.

1. Als u gaat werven, maakt u duidelijk dat reacties van zij-instromers welkom zijn. U kunt ook contact opnemen met een bemiddelingsorganisatie, die vervolgens een geschikte kandidaat voor u zoekt.
2. Hebt u een potentiële zij-instromer gevonden, dan bepaalt u via een sollicitatiegesprek of u met hem of haar een zij-instroomtraject wilt aangaan.
3. U vraagt een lerarenopleiding te onderzoeken of de kandidaat geschikt is. Voordat u dit doet, spreekt u met de kandidaat af wie welke kosten betaalt.
4. De lerarenopleiding wijst een lerarenopleider en een leraar van een andere school aan. Deze zogenoemde assessoren beoordelen op basis van vooropleiding, maatschappelijke ervaring en beroepservaring of een kandidaat kan worden toegelaten tot een assessment.
5. De kandidaat doet mee aan het assessment. Hieruit blijkt dat:
 - de zij-instromer direct voor de klas kan (zie stap 6);
 - de zij-instromer niet direct voor de klas kan, maar eerst een lerarenopleiding moet volgen, eventueel met vrijstellingen;
 - de zij-instromer niet geschikt is voor het beroep van leraar.
6. Kan de kandidaat direct voor de klas, dan bekijken de assessoren welke scholing en begeleiding de kandidaat nog nodig heeft om volledig bevoegd leraar te worden.
7. U benoemt de zij-instromer als leraar voor maximaal twee jaar, onder voorwaarde dat er op basis van de uitslag van het assessment een scholings- en begeleidingsovereenkomst totstandkomt.
8. U sluit zo'n overeenkomst met zowel de zij-instromer als de lerarenopleiding. Welke lerarenopleiding dit is, bepaalt u samen met de zij-instromer. U maakt afspraken over de opleiding-op-maat, de kosten en de prestatie.
9. De zij-instromer legt onder uw begeleiding binnen twee jaar een bekwaamheidsonderzoek af bij de lerarenopleiding. Is het resultaat positief, dan ontvangt hij of zij een ho-getuigschrift. De zij-instromer is nu een volledig bevoegd leraar.
10. U kunt de zij-instromer een vaste aanstelling aanbieden.

ONDER
NCSM
LTIUR
NTEEM
SCHAP